

**Тетяна В. Воронько-Невіднича, Віталій М. Собчишин,
Микита Д. Прийдак, Діана Р. Литвиненко**

ESG-ОРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ СИСТЕМНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ТА ПРИКЛАДНИЙ ВИМІРИ

У статті обґрунтовано концептуальні засади впровадження ESG-орієнтованого управління в діяльність суб'єктів малого та середнього бізнесу аграрного сектору. Розкрито трансформацію концепції сталого розвитку у прикладний управлінський інструментарій із урахуванням безпекового та темпорального вимірів. Запропоновано інтегровану модель ESG+S-управління та архітектуру системи моніторингу факторів сталого розвитку. Доведено, що впровадження такої моделі сприяє підвищенню адаптивності, стійкості та конкурентоспроможності підприємств.

Наукову новизну дослідження становить обґрунтування розширеної моделі ESG+S, у межах якої безпековий компонент інституціоналізовано як самостійний елемент системи управління, а також введення темпорального виміру як інтегруючого механізму узгодження стратегічних і тактичних рішень. Доведено, що така конфігурація дозволяє враховувати нелінійний характер ризиків, підвищує адаптивність підприємств та забезпечує їхню резильєнтність до системних шоків.

Методологічним внеском є розробка архітектури системи моніторингу факторів сталого розвитку, яка базується на поетапній ідентифікації, класифікації, інтегральній оцінці показників та впровадженні принципів управління на основі даних. Запропонований підхід забезпечує перехід від фрагментарного до системного аналізу ESG-факторів і створює інформаційне підґрунтя для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості застосування розробленої моделі та інструментарію суб'єктами малого та середнього бізнесу для підвищення ефективності управління, посилення інвестиційної привабливості та інтеграції у міжнародні ринки. Впровадження ESG+S-підходу сприяє формуванню стійких бізнес-моделей, здатних функціонувати в умовах воєнних, економічних та кліматичних викликів.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов'язати з розробкою методик кількісного оцінювання рівня ESG+S-зрілості підприємств, удосконаленням інструментів цифрового моніторингу у поширенні практик сталого управління в аграрному секторі.

Ключові слова: ESG-управління, конкурентоспроможність, сталий розвиток, соціальна, економічна, екологічна відповідальність, суб'єкти малого та середнього бізнесу, резильєнтність, безпека, ризик-менеджмент, стійкість, адаптивність.